

## Kinderallergologie

# Adrenaline auto injector bij een allergische reactie; informatie voor ouders

In deze folder leest u informatie over het gebruik van de adrenaline auto-injector bij uw kind. Deze folder vertelt u wat een adrenaline auto injector is, hoe en wanneer u deze gebruikt en wat u daarna moet doen.

### **Wat is een adrenaline auto injector?**

De adrenaline auto-injector is een voorgevulde injectiespuit met adrenaline, waarmee u uw kind kunt behandelen in het geval van een ernstige allergische reactie, ook wel anafylactische reactie of anafylaxie genoemd. Het kan zijn dat uw kind een dergelijke anafylactische reactie eerder heeft doorgemaakt. Het kan ook zijn dat de arts uit voorzorg de adrenaline auto injector voorschrijft.

### **Wat is een anafylactische reactie?**

Een anafylactische reactie is een plotseling optredende allergische reactie van het lichaam. Binnen enkele minuten tot een uur reageert het lichaam op bijvoorbeeld een voedingsmiddel, een medicijn of een insectensteek. De verschijnselen of symptomen treden op in verschillende organen: de ogen, de huid, het maag-darmkanaal en de longen, vaak in meerdere organen tegelijk. In het ergste geval treedt een zodanige bloeddrukval op, dat de persoon bewusteloos kan raken. We spreken dan van anafylactische shock. Een anafylactische reactie is gevaarlijk en kan in het ergste geval dodelijk zijn.

### **Wat zijn de verschijnselen bij een anafylactische reactie?**

- Jeuk, vaak met uitgebreide roodheid van de huid en galbulten.
- Zwelling van oogleden, lippen, keel, handen of elders.
- Maag-darmklachten: pijn, misselijkheid, braken, diarree.
- Ademhalingsproblemen: druk op de borst, piepende ademhaling, kortademigheid, blauwe lippen, heesheid, moeite met praten en slikken.
- Duizeligheid, verminderd aanspreekbaar zijn, wegraken.

### **Wanneer moet u de adrenaline auto injector gebruiken?**

Als één of meerdere van bovenstaande verschijnselen bij uw kind optreden, is het belangrijk snel te handelen. Bij een geringe reactie, dat wil zeggen wanneer de reactie zich beperkt tot jeuk, roodheid en/of zwelling van de huid, kunt u afwachten of uw kind een antihistaminetablet geven. Als u twijfelt, kunt u het beste met uw kind uit voorzorg naar een arts of naar de spoedeisende hulp gaan en daar het verdere beloop afwachten. Zodra de reactie zich buiten de huid uitbreidt moet de adrenaline auto injector gebruikt worden. Dat wil zeggen wanneer er

duidelijk zwelling van de keel of kortademigheid ontstaat, uw kind frequent braakt of een neiging tot flauwvallen optreedt. Verderop leest u hoe u dat moet doen.

Het werkzame medicijn in de adrenaline auto injector is adrenaline. Dit is een lichaamseigen stof die normaal gesproken wordt vrijgemaakt in acute stresssituaties, zoals bij hevige schrikreactie of bij inspanning. Door de adrenaline stijgt de bloeddruk, versnelt de hartslag en verwijden de luchtwegen zich. Als u de adrenaline auto injectorten onrechte gebruikt, dus zonder dat er sprake is van een anafylactische reactie, dan is dit meestal geen probleem. Dit kan leiden tot hartkloppingen gedurende enige minuten of hoofdpijn, vergelijkbaar met een schrikreactie.

Voor kinderen met hart- en vaataandoeningen moet in overleg met de behandelend arts worden bepaald of de noodzaak voor het gebruiken van een adrenaline auto injector opweegt tegen de eventuele risico's. Bepaalde medicijnen tegen onder andere hoge bloeddruk of migraine (de zogenaamde bètablokkers) mogen niet worden gebruikt als uw kind een adrenaline auto injector bij zich draagt. Overlegt u dan met de behandelend arts over vervangende medicijnen.

## Hoe gebruikt u de adrenaline auto injector?

In Nederland zijn er diverse merken noodpennen op de markt, namelijk Jext®, Epipen® en Emerade®, in voornamelijk twee sterktes, één voor volwassenen en een juniorversie voor kinderen tot een lichaamsgewicht van 25 kg. De Emerade® heeft nog een derde sterkte van 0,5 mg die voorgeschreven kan worden > 60 kg.

Elke pen heeft twee kanten: de ene kant bevat de naald, dus deze kant moet op het been van uw kind worden gedrukt. Aan de andere kant van de adrenaline auto injector zit bij de Epipen® en Jext®, een blauw of geel beschermdopje, dat uit de pen getrokken moet worden (zie figuur 1). Pas dan kan de naald aan de andere kant "afgaan". De Emerade® heeft een wit beschermdopje over de kant waar de naald uitkomt. de andere kant bevat de veiligheidsdop. Bij elke pen wordt een instructie meegeleverd hoe het dopje of de dopjes verwijderd moeten worden en in welke volgorde. Voor elke pen geldt dat de kant met de naald op het bovenbeen van de patiënt moet worden geplaatst, desnoods door de kleding heen.



Op de plaatjes geeft de patiënt zichzelf de injectie. Bij een jong kind geeft u of een andere verzorger de injectie volgens voorbeeld.



De naald schiet uit de pen in het been ("de klik") en moet daar 10 seconden blijven zitten zodat de adrenaline er uitgepompt kan worden (zie figuur 3).



Hierna kan de naald er loodrecht worden uitgehaald. De adrenaline auto injector is dan leeg. Na de injectie moet u nog tot tien tellen en daarna de plek masseren. Nadat de adrenaline is toegediend, moet u altijd 112 (laten) bellen, een ambulance vragen en doorgeven dat het om een anafylactische reactie gaat. De adrenaline auto injector is een EHBO-middel: het heeft een snel, maar tijdelijk effect. Ook al lijkt de patiënt na gebruik van de adrenaline auto injector hersteld te zijn, hij of zij moet toch door een arts worden beoordeeld en eventueel verder behandeld worden.

Na het gebruik van de adrenaline auto injector moet u natuurlijk weer een nieuwe adrenaline auto injectoraanvragen.

## Adrenaline-autoinjector trainers

Via uw arts of apotheek zijn adrenaline auto injectortrainers beschikbaar. Dit zijn pennen die geen injectienaald bevatten. Met de trainer kunt u de handeling oefenen om zo ervaring op te doen, zodat u, indien nodig, snel kunt handelen. Desgewenst kunnen de noodpennen gebruikt worden voor instructies op scholen en kinderdagverblijven.

## Meer informatie en ondersteuning

Het is noodzakelijk dat uw kind de adrenaline auto injector altijd bij zich draagt, omdat de allergische reactie zeer snel en onverwachts kan optreden. Ook uw omgeving moet op de hoogte zijn dat uw kind een hevige allergische reactie kan krijgen en daarom een adrenaline auto injector bij zich draagt. De Stichting het Nederlands Anafylaxis Netwerk (het Kennis en Informatie Centrum voor de omgang met de kans op ernstige allergische reacties door onder andere voedselallergie) kan u hierin ondersteunen en heeft informatie hoe u dit kunt doen. . Er is bijvoorbeeld een handleiding waarin beschreven is hoe u de school- of werkomgeving kunt informeren.

### Inlichtingen:

Stichting het Nederlands Anafylaxis Netwerk

Oranjelaan 91, 3311 DJ Dordrecht

Maandag t/m vrijdag 11.00- 17.00 uur

Tel: 078 - 6390356 of e-mail: [steun@ernstigeallergie.nl](mailto:steun@ernstigeallergie.nl).

Websites: [www.schoolenallergie.nl](http://www.schoolenallergie.nl) en [www.anafylaxis.nl](http://www.anafylaxis.nl)

U kunt voor meer informatie terecht op [www.nvva-allergologie.nl/patient](http://www.nvva-allergologie.nl/patient)

## Heeft u vragen?

Uiteraard kunt u altijd met uw vragen of voor aanvullende informatie terecht bij de behandelend arts van uw kind of via het algemene email adres:

[allergiekinderen@amsterdamumc.nl](mailto:allergiekinderen@amsterdamumc.nl)